

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.nef.ba

IZVJEŠĆE O REVIZIJI

AGENCIJE ZA RAD I ZAPOŠLJAVANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2008. GODINU

Broj: 01/02-07-16-1-465/09

Sarajevo, svibanj 2009. godine

K A Z A L O

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporuka	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Planirani i izvršeni proračuna	6
5.	Javne nabave	7
III.	KORESPONDENCIJA	8

Privitci:

-	Tablica 1. Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu	9
-	Komentari klijenta na Nacrt izvješća o reviziji za 2008. godinu	
-	Odgovor Ureda za reviziju na komentare klijenta	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Agencije za rad i zapošljavanje BiH** (u daljnjem tekstu: Agencija) i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na 31. prosinca 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usuglašenost poslovanja Agencije sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima ("Službeni Glasnik BiH" broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te kako je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o sukladnosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo kako su pribavljeni revizijskih dokazi dostatni i odgovarajući te osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijska izvješća Agencije prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja.

Finansijsko poslovanje Agencije u tijeku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Sarajevo, 11.05.2009. godine

Zamjenik glavnog revizora

Božana Trninić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine formirana je 2003. godine kao samostalna upravna organizacija u okviru institucija Bosne i Hercegovine i njene nadležnosti su definirane Zakonom o Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 21/03).

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine je nadležna da: obavlja međunarodno predstavljanje i suradnju sa međunarodnim organizacijama i izvršava međunarodne obveze iz oblasti rada i upošljavanja; koordinira aktivnosti sa entitetskim vlastima i entitetskim zavodima za upošljavanje u vezi sa upošljavanjem u projektima od interesa za Bosnu i Hercegovinu; prikuplja informacije o ponudi i potrebama radne snage na međunarodnom tržištu rada i dostavlja informacije entitetskim zavodima; inicira sklapanje i potpisivanje međunarodnih ugovora iz oblasti rada, upošljavanja i socijalnog osiguranja i prati njihovo provođenje; prati provođenje konvencija Međunarodne organizacije rada i međunarodnih standarda u oblasti rada i upošljavanja.

Sjedište Agencije je u Sarajevu u ulici Đoke Mazalića br.3.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Agencije za 2007. godinu, o čemu je sastavljeno izvješće. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću o reviziji Agencije za 2007. godinu i Agenciji je sugerirano da ih razmotri, te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Agencija je dostavila odgovor Uredu za reviziju sukladno odredbama Članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koje su identificirane u revizijskom Izvješću za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvješću o reviziji za 2007. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- Agencija je prekinula ugovor o kolektivnom osiguranja uposlenih na teret proračunskih sredstava, tako da nismo zabilježili spomenute troškove u 2008. godini.
- Uočena su određena poboljšanja u procesu planiranja proračuna.

Aktivnosti koje su u tijeku

- Realizacija prijenosa novčanih sredstava (radi se o iznosu od 4.439.247,11KM) prema Odluci Vijeća ministara o prijenosu zatečenih novčanih sredstava Zavoda za zapošljavanje BiH (od 16.02.2006. godine), koja je do uključivanja u proračun Institucija BiH koristila Agencija) na temelju Odluke o prijenosu zatečenih novčanih sredstava bivšeg Zavoda za zapošljavanje BiH i njihovoj kontroli namjenske potrošnje od strane Agencije nije u cijelosti završeno, te nije sačinjeno konačno izvješće o utrošku spomenutih sredstava, tako da Agencija ostaje u obvezi da sačini konačno izvješće i dostavi Vijeću ministara na usvajanje, a isto će u cijelosti biti predmet revizije za 2009. godinu. Napominjemo kako realizacija ove Odluke Vijeća ministara nije vezana za proračunsku godinu.

3. Sustav internih kontrola¹

Revidiranjem poslovanja Agencije uočili smo kako je cjelokupni sustav internih kontrola sačinjen od mnogobrojnih pravila i procedura koji reguliraju razne kategorije frekventnih troškova, određene procese poslovanja i samog načina organizacije rada.

Ovom prigodom želimo skrenuti pozornost na jedan segment funkcioniranja Agencije, a radi se o upravljačkoj strukturi Agencije, gdje je sukladno Zakonu o Agenciji za rad i zapošljavanje BiH predviđeno postojanje - funkcioniranje Savjetodavnog odbora Agencije koje je nadležno za mišljenje glede razmatranja politike rada, upošljavanja i socijalnog osiguranja, za preporuke u svezi programa rada, mišljenje na rad Agencije itd.

Revidirajući poslovanje za 2008. godinu uočili smo kako je održana samo jedna sjednica Savjetodavnog odbora (17.07.2008. godine), a po riječima uposlenih navode se problemi sa kvorumom za održavanje sjednica. Revizija smatra kako bi ovo tijelo trebalo imati aktivniju ulogu u cjelokupnom poslovanju Agencije.

Preporuka: Revizija sugerira rukovodstvu Agencije da u okvirima svojih mogućnosti poduzme dodatne napore, u cilju iniciranja aktivnije uloge Savjetodavnog odbora u radu Agencije.

4. Planirani i izvršeni proračun

Ispitujući učinkovitost sustava internih kontrola u procesima planiranja i raspolaganja javnim sredstvima uočene su određene slabosti koje nisu značajnije utjecale na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvješća i pravilnost poslovanja u 2008. godini, ali koje mogu imati utjecaja na poslovanje u budućem razdoblju. Odobreni proračun Agencije za 2008. godinu iznosi 1.470.584,00 KM, a isti je realiziran u iznosu od 1.185.166,00 KM ili 80,59 % od odobrenog - planiranog

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali djelatnici sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja glede postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1. učinkovitost, 2. pouzdanost financijskog izvješćivanja, i 3. usuglašenost s primjenjivim zakonima i propisima.

proračuna, što se vidi u priloženoj tablici Odobreni i izvršeni proračun za razdoblje od 01.01. do 31.12.2008. godine (vidjeti privitak br. 1.).

U strukturi ukupnih rashoda najznačajniji trošak se odnosi na plaće i naknade uposlenih u iznosu od 584.141,00 KM (93,75 % u odnosu na odobrena sredstva za ovu kategoriju rashoda), izdaci za putne troškove iznose 118.707,00 KM (78,14% u odnosu na odobrena sredstva za ovu kategoriju troškova), izdaci za ugovorene usluge u iznosu od 78.509,00 KM ili 78,28 % od planiranog iznosa, te na kapitalne izdatke u iznosu od 125.189,00 KM ili 97,80 % od planiranog iznosa itd. Tijekom revizije uočili smo kako je u tijeku proračunske godine bilo jedno restrukturiranje u iznosu od 24.900,00 KM.

Nadalje proračune ja planiran na temelju 29 uposlenika a stanje na dan 31.12.2008. je iznosilo 26 uposlenika (od čega je 24 osobe uposlene na neodređeno vrijeme, 1 pripravnik i 1 osoba na određeno vrijeme).

Posljedice ovakvog načina planiranja i izvršenja proračuna ogledaju se u određenom rezerviranju proračunskih sredstava u cjelini (radi se o iznosu 285.418,00 KM) jer se neodgovarajućim planiranjem rezervira više sredstava nego što je potrebno za normalno funkcioniranje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Agencije.

Revidiranjem procesa izvršenja proračuna uočili smo na kontu Jubilarne nagrade za stabilizaciju u radu i darovi djeci, isplatu povodom 8. ožujka u iznosu od 1.700,00 KM koja je izvršena na temelju Odluke direktora broj 01-04-16-144/008 od 07.03.2008. godine, bez prethodno dobivene suglasnosti Ministarstva financija i trezora ili odgovarajuće odluke Vijeća ministara.

Preporuka: Kada su u pitanju transakcije navedene vrste, revizija je mišljenja kako je obvezno nužno pribaviti suglasnost Ministarstva financija i trezora ili isplatu vršiti na temelju validne odluke Vijeća ministara, kako bi na razini institucija BiH imali jedinstven pristup glede ovakve vrste troškova.

5. Javne nabave

Tijekom revizije smo utvrdili kako sustav internih kontrola kod procesa nabava, još uvijek nije uspostavljen na način da je osiguran cjelovit nadzor i kvalitetna kontrola u svim fazama procesa nabava, od samog planiranja procesa nabava do praćenja izvršenja zaključenih ugovora. Želimo skrenuti pozornost rukovodstvu Agencije na sljedeće nedostatke u procesima nabava koje smo uočili tijekom obavljanja revizije

Nabava vozila: Revizijom provedene procedure za nabavu putničkog automobila za potrebe Agencije utvrdili smo kako je ugovor o nabavi zaključen dana 26.11.2008.godine na iznos od 59.998,77 (sa PDV-om), nakon provedenog otvorenog postupka.

Uvidom u tendersku dokumentaciju konstatirali smo kako su kriteriji za ocjenu ponuda bili: cijena (učešće od 50 %), rok isporuke (učešće od 40 %) i način plaćanja (učešće 10 %). Sukladno navedenom revizija je mišljenja kako je Povjerenstvo za nabave dodijelila neuobičajeno veliki procent za kriterij rok isporuke u ukupnom broju bodova (od 100 mogućih).

Osim toga ističemo kako je u odluci o metodologiji dodjele bodova ponuđačima pri nabavi putničkog automobila za prva dva kriterija korišten proporcionalni pristup dok je za treći kriterij bodovanje vršeno na bazi vremenskog intervala.

Naime odredbe navedene Odluke (članak VII) kojima je razrađen način dodjele bodova za kriterij rok plaćanja su nejasne jer prema istoj najveći broj bodova se dodjeljuje dobavljaču koji ponudi najduži rok plaćanja kao i dobavljaču koji ponudi rok plaćanja do 30 dana. Mišljenja smo kako izbor načina bodovanja treba razmotriti za svaku nabavu odnosno kriterij zasebno, te izabrati adekvatan način, a sve u cilju transparentnog provođenja same procedure, odnosno izbjegavanja mogućih nelogičnosti.

Revizijom je također uočeno kako su dva od tri dobavljača koja su dostavila ponude zastupana od strane iste osobe. Kako Zakonom o javnim nabavama nije propisano postupanje ugovornog organa u slučajevima kada su dobavljači povezana lica ili zastupana od strane iste osobe, mišljenja smo kako je pri javljanju spomenute situacije u proceduri nabave potrebno sa dodatnom pozornošću razmotriti sve aspekte dostavljenih ponuda, kako bi se ispitalo postojanje konkurencije (što je smisao i suština Zakona o javnim nabavama), odnosno preduprijedile eventualne štetne posljedice za ugovorni organ.

Napominjemo kako u ovom slučaju niti jednom od spomenuta dva dobavljača nije dodijeljen ugovor o nabavi.

Preporučamo analiziranje svih spomenutih zapažanja revizije i poduzimanje odgovarajućih aktivnosti, kako se ista ubuduće ne bi ponavljala.

III. KORESPONDENCIJA

Agenciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Agencija je dostavila komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Po našoj procjeni, Agencija nije dostavila nove dokaze i činjenice, koji bi utjecali na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvješća o reviziji. Po tom osnovu ovo izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

U pravitku Izvješća dostavljamo sljedeće: Tablicu 1-Odobreni i izvršeni proračun Agencije za 2008.godinu, Komentare Agencije na Nacrt izvješća, te odgovor Ureda za reviziju na dostavljene komentare.

Revizijski tim:

Miro Galić, viši revizor

Nataša Timotija, revizor

Nedžad Hajtić, revizor

AGENCIJA ZA RAD I ZAPOSŁJAVANJE BOSNE I HERCEGOVINE

Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun	Promjena strukture proračuna	Ostala povećanja prorač.*	Ukupno proračun (3+4+5)	Izvršenje proračuna	Razlika (6-7)	Postotak (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	1,360,584	-18,000	0	1,342,584	1,059,977	282,607	79
1.	Plaće uposlenih	623,070	0		623,070	584,141	38,929	94
2.	Naknade troškova uposlenih	238,000	0		238,000	101,192	136,808	43
3.	Putni troškovi	151,899	0		151,899	118,707	33,192	78
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	32,132	6,900		39,032	37,661	1,371	96
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	17,235	0		17,235	12,762	4,473	74
6.	Nabava materijala	59,981	0		59,981	56,315	3,666	94
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	21,422	0		21,422	13,738	7,684	64
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0		0	0	0	
9.	Izdaci za tekuće održavanje	101,899	-24,900		76,999	55,415	21,584	72
10.	Izdaci za osiguranje	14,654			14,654	1,537	13,117	10
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	100,292			100,292	78,509	21,783	78
II.	Kapitalni izdaci	110,000	18,000	0	128,000	125,189	2,811	98
1.	Nabava zemljišta		0		0	0	0	
2.	Nabava građevina		0		0	0	0	
3.	Nabava opreme	110,000	18,000		128,000	125,189	2,811	98
4.	Nabava ostalih stalnih sreds.				0	0	0	
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.				0	0	0	
III.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	
1.		0	0	0	0	0		
2.		0	0	0	0	0		
3.		0	0	0	0	0		
		0	0	0	0	0		
IV.	Ukupan budžet	1,470,584	0	0	1,470,584	1,185,166	285,418	81
	Broj uposlenih	29			29	26	3	90